

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 14 juni 2011
(OR. en)**

10261/11

**Interinstitutionellt ärende:
2011/0103 (NLE)**

**AVIATION 140
ISL 9
N 11
USA 42
RELEX 523**

RÄTTSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende: Luftfartsavtal Amerikas Förenta som första part, Europeiska Unionen, som andra part, Island, som tredje part, och Konungariket Norge, som fjärde part, biavtal Mellan Europeiska Unionen och dess medlemsstater, som första part, Island, som andra part, och Konungariket Norge, som tredje part om tillämpningen av luftfartsavtalet mellan Amerikas Förenta Stater, som första part, Europeiska Unionen och dess medlemsstater, som andra part, Island, som tredje part, och Konungariket Norge, som fjärde part

LUFTFARTSAVTAL

AMERIKAS FÖRENTA STATER (nedan kallade *Förenta staterna*),

som första part,

KONUNGARIKET BELGIEN,

REPUBLIKEN BULGARIEN,

REPUBLIKEN TJECKIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN ESTLAND,

IRLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

REPUBLIKEN ITALIEN,

REPUBLIKEN CYPERN,

REPUBLIKEN LETTLAND,

REPUBLIKEN LITAUEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

REPUBLIKEN UNGERN,

MALTA,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN POLEN,

REPUBLIKEN PORTUGAL,

RUMÄNIEN,

REPUBLIKEN SLOVENIEN,

REPUBLIKEN SLOVAKIEN,

REPUBLIKEN FINLAND,

KONUNGARIKET SVERIGE,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,

som är parter i fördraget om Europeiska unionen och i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och som är medlemsstater i Europeiska unionen (nedan kallade *medlemsstaterna*),

och

EUROPEISKA UNIONEN,

som andra part,

ISLAND,

som tredje part, och

KONUNGARIKET NORGE (nedan kallat *Norge*),

som fjärde part,

SOM ÖNSKAR främja ett internationellt luftfartssystem grundat på konkurrens mellan lufttrafikföretag på marknaden, med minimal statlig inblandning och minimal reglering,

SOM ÖNSKAR underlätta utvidgningen av internationella lufttransportmöjligheter, även genom uppbyggnad av lufttransportnät som uppfyller passagerares och transportörers behov av praktiska lufttransporttjänster,

SOM ÖNSKAR ge lufttrafikföretagen möjlighet att erbjuda den resande och transporterande allmänheten konkurrenskraftiga priser och tjänster på öppna marknader,

SOM ÖNSKAR att alla sektorer av lufttransportbranschen, inbegripet anställda hos lufttrafikföretagen, ska gynnas av ett liberaliserat avtal,

SOM ÖNSKAR tillgodose bästa möjliga säkerhet och skydd för den internationella lufttransporten och som framhåller sin djupa oro över sådana dåd och hot mot luftfartsskyddet som äventyrar säkerheten för personer och egendom, inverkar negativt på lufttransporterna och undergräver allmänhetens förtroende för den civila flygsäkerheten,

SOM BEAKTAR konventionen angående internationell civil luftfart, öppnad för undertecknande i Chicago den 7 december 1944,

SOM KONSTATERAR att statliga subventioner kan försämra konkurrensen mellan lufttrafikföretag och äventyra detta avtals grundläggande mål,

SOM BEKRÄFTAR vikten av att beakta miljöskyddet vid utarbetande och genomförande av internationell luftfartspolitik,

SOM BEAKTAR vikten av att skydda konsumenterna, inbegripet det skydd som följer av konventionen om vissa enhetliga regler för internationella lufttransporter, som undertecknades i Montreal den 28 maj 1999,

SOM HAR FÖR AVSIKT att bygga vidare på den grund som lagts genom befintliga avtal, med målsättningen att öppna marknaderna och maximera fördelarna för konsumenter, lufttrafikföretag, arbetstagare och allmänheten på båda sidor av Atlanten,

SOM INSER betydelsen av att ge sina lufttrafikföretag förbättrat tillträde till globala kapitalmarknader för att stärka konkurrensen och främja målen i detta avtal,

SOM HAR FÖR AVSIKT att föregå med gott exempel på global nivå genom att främja liberaliseringen i denna viktiga sektor av ekonomin,

SOM KONSTATERAR att Europeiska unionen har ersatt och efterträtt Europeiska gemenskapen till följd av ikraftträdandet den 1 december 2009 av Lissabonfördraget om ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, och att Europeiska gemenskapens samtliga rättigheter och skyldigheter och alla hänvisningar till Europeiska gemenskapen i det luftfartsavtal som undertecknades av Amerikas förenta stater och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater den 25 och 30 april 2007 från och med den dagen gäller Europeiska unionen,

HAR ENATS OM FÖLJANDE:

ARTIKEL 1

Definition

Med *part* avses Förenta staterna, Europeiska unionen och dess medlemsstater, Island eller Norge.

ARTIKEL 2

Tillämpning av luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet,
och av bilagan till detta avtal

Bestämmelserna i luftfartsavtalet som undertecknades av Amerikas förenta stater och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater den 25 och den 30 april 2007 (nedan kallat *luftfartsavtalet*), ändrat genom protokollet om ändring av luftfartsavtalet som undertecknades av Amerikas förenta stater och Europeiska unionen och dess medlemsstater den 24 juni 2010 (nedan kallat *protokollet*), vilka härmed infogas genom hänvisning, ska gälla för alla parter i detta avtal, i enlighet med bilagan till detta avtal. Bestämmelserna i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, ska gälla för Island och Norge på samma sätt som om de vore medlemsstater i Europeiska unionen, så att Island och Norge omfattas av alla de rättigheter och skyldigheter som medlemsstaterna har enligt det avtalet. Bestämmelserna i bilagan till detta avtal utgör en integrerad del av detta avtal.

ARTIKEL 3

Uppsägning eller avslutande av den provisoriska tillämpningen

1. Antingen Förenta staterna eller Europeiska unionen och dess medlemsstater kan när som helst säga upp avtalet eller avsluta den tillfälliga tillämpningen av avtalet i enlighet med artikel 5 genom att skriftligen via diplomatiska kanaler underrätta de övriga tre parterna om detta beslut.

En kopia av uppsägningen ska samtidigt skickas till Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO). Detta avtal ska upphöra att gälla eller den provisoriska tillämpningen av detta avtal ska avslutas vid midnatt GMT vid utgången av den IATA-trafiksäsong (International Air Transport Association) som löper ett år efter dagen för den skriftliga uppsägningen, såvida inte uppsägningen återkallas genom överenskommelse mellan samtliga parter före utgången av denna period.

2. Antingen Island eller Norge kan när som helst säga upp avtalet eller avsluta den provisoriska tillämpningen av avtalet i enlighet med artikel 5 genom att skriftligen via diplomatiska kanaler underrätta övriga parter om detta beslut. En kopia av uppsägningen ska samtidigt skickas till ICAO. En sådan uppsägning eller ett sådant avslutande av den provisoriska tillämpningen ska börja att gälla vid midnatt GMT vid utgången av den IATA-trafiksäsong som löper ett år efter datumet för den skriftliga uppsägningen, såvida inte uppsägningen genom överenskommelse återkallas av den part som utfärdat den skriftliga uppsägningen, Förenta staterna och Europeiska unionen och dess medlemsstater före utgången av denna period.

3. Antingen Förenta staterna eller Europeiska unionen och dess medlemsstater kan när som helst gentemot Island och Norge säga upp avtalet eller avsluta den tillfälliga tillämpningen av avtalet genom att skriftligen via diplomatiska kanaler underrätta Island och Norge om detta beslut. Kopior av denna uppsägning ska samtidigt skickas till övriga två parter i avtalet och till ICAO. En sådan uppsägning eller ett sådant avslutande av den provisoriska tillämpning som gäller Island eller Norge ska börja att gälla vid midnatt GMT vid utgången av den IATA-trafiksäsong som löper ett år efter datumet för den skriftliga uppsägningen, såvida inte uppsägningen genom överenskommelse återkallas av Förenta staterna, Europeiska unionen och dess medlemsstater och den part som erhållit uppsägningen, före utgången av denna period.
4. Vid tillämpning av denna artikel ska diplomatiska noter till eller från Europeiska unionen och dess medlemsstater, allt efter omständigheterna sändas till eller från Europeiska unionen.
5. Om luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, sägs upp ska, utan hinder av bestämmelserna i denna artikel, detta avtal sägas upp samtidigt.

ARTIKEL 4

Registrering hos ICAO

Detta avtal och alla ändringar av avtalet ska registreras hos ICAO av generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd.

ARTIKEL 5

Provisorisk tillämpning

I avvaktan på detta avtals ikraftträdande är parterna överens om att, i den utsträckning det är möjligt enligt gällande nationell lagstiftning, tillämpa avtalet provisoriskt från och med dagen för undertecknandet. Om luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, sägs upp i enlighet med artikel 23 i detta, eller om den provisoriska tillämpningen upphör i enlighet med artikel 25 i det avtalet, eller den provisoriska tillämpningen upphör i enlighet med artikel 9 i protokollet, ska tillämpningen av det här avtalet upphöra samtidigt.

ARTIKEL 6
Ikraftträdande

Detta avtal ska träda i kraft den dag som infaller senast av antingen

1. dagen för luftfartsavtalets ikraftträdande,
2. dagen för protokollets ikraftträdande, och
3. en månad efter dagen för den sista noten i en utväxling av diplomatiska noter mellan parterna, där det bekräftas att alla erforderliga förfaranden för det här avtalets ikraftträdande har slutförts.

I denna utväxling ska diplomatiska noter till eller från Europeiska unionen och dess medlemsstater alltefter omständigheterna sändas till eller från Europeiska unionen. Den eller de diplomatiska noterna från Europeiska unionen och dess medlemsstater ska innehålla meddelanden från varje medlemsstat, som bekräftar att respektive medlemsstats förfaranden som erfordras för ikraftträdande av detta avtal har slutförts.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta avtal.

Utfärdat i.....den.....2011, i fyra exemplar.

FÖR AMERIKAS FÖRENTA STATER

FÖR KONUNGARIKET BELGIEN

FÖR REPUBLIKEN BULGARIEN

FÖR REPUBLIKEN TJECKIEN

FÖR KONUNGARIKET DANMARK

FÖR FÖRBUNDSREPUBLIKEN
TYSKLAND

FÖR REPUBLIKEN ESTLAND

FÖR IRLAND

FÖR REPUBLIKEN GREKLAND,

FÖR KONUNGARIKET SPANIEN

FÖR REPUBLIKEN FRANKRIKE

FÖR REPUBLIKEN ITALIEN

FÖR REPUBLIKEN CYPERN

FÖR REPUBLIKEN LETTLAND

FÖR REPUBLIKEN LITAUEN

FÖR STORHERTIGDÖMET
LUXEMBURG

FÖR REPUBLIKEN UNGERN

FÖR MALTA

FÖR KONUNGARIKET
NEDERLÄNDERNA

FÖR REPUBLIKEN ÖSTERRIKE

FÖR REPUBLIKEN POLEN

FÖR REPUBLIKEN PORTUGAL

FÖR RUMÄNIEN

FÖR REPUBLIKEN SLOVENIEN

FÖR REPUBLIKEN SLOVAKIEN

FÖR REPUBLIKEN FINLAND

FÖR KONUNGARIKET SVERIGE

FÖR FÖRENADE KONUNGARIKET
STORBRITANNIEN OCH
NORDIRLAND

FÖR EUROPEISKA UNIONEN

FÖR ISLAND

FÖR KONUNGARIKET NORGE

Särskilda bestämmelser som gäller för Island och Norge

Bestämmelserna i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, ska ändras på följande sätt och gälla för alla parter i avtalet. Bestämmelserna i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, ska gälla för Island och Norge på samma sätt som om de vore medlemsstater i Europeiska unionen, så att Island och Norge därmed omfattas av alla de rättigheter och skyldigheter som medlemsstaterna har enligt det avtalet med följande förbehåll:

1. Artikel 1.9 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, ska ha följande lydelse:

"territorium: i fråga om Förenta staterna avser territorium Förenta staternas land- och sjöterritorium; i fråga om Europeiska unionen och dess medlemsstater avser territorium det land- och sjöterritorium på vilket avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet tillämpas, enligt de villkor som fastställs i det avtalet eller i eventuella efterföljande instrument, med undantag för de land- och sjöterritorier som lyder under Furstendömet Liechtensteins överhöghet eller jurisdiktion. Avtalets tillämpning på Gibraltars flygplats påverkar inte Spaniens och Förenade kungarikets rättsliga ställning när det gäller suveränitetstvisten om det territorium där flygplatsen är belägen och inte heller det fortsatta tillfälliga undantaget för Gibraltars flygplats vad gäller tillämpningen av Europeiska unionens luftfartsåtgärder som gäller mellan medlemsstaterna sedan den 18 september 2006, i enlighet med det i Córdoba antagna ministeruttalandet den 18 september 2006 om Gibraltars flygplats."

2. Artiklarna 23–26 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, ska inte gälla för Island och Norge.
3. Artiklarna 9 och 10 i protokollet ska inte gälla för Island och Norge.
4. Följande ska läggas till i avsnitt 1 i bilaga 1 till luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet:
 - "w) Island: Luftfartsavtal, undertecknat i Washington den 14 juni 1995; ändrat den 1 mars 2002 genom notväxling, ändrat den 14 augusti 2006 och den 9 mars 2007 genom notväxling.
 - x) Konungariket Norge: Överenskommelse om lufttrafik, verkställd genom notväxling i Washington den 6 oktober 1945; ändrad den 6 augusti 1954 genom notväxling, ändrad den 16 juni 1995 genom notväxling."

5. Texten i avsnitt 2 i bilaga 1 till luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, ska ha följande lydelse:

"Utan hinder av vad som sägs i avsnitt 1 i denna bilaga ska, för områden som inte omfattas av definitionen av territorium i artikel 1 i detta avtal, överenskommelserna i avsnitt 1e (Danmark–Förenta staterna), 1g (Frankrike–Förenta staterna) och 1v (Förenade kungariket–Förenta staterna) samt 1x (Norge–Förenta staterna) fortsätta att gälla med de villkor som är fastställda i dem."

6. Texten i avsnitt 3 i bilaga 1 till luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, ska ha följande lydelse:

"Utan hinder av vad som sägs i artikel 3 i avtalet får Förenta staternas lufttrafikföretag inte bedriva rena frakttjänster – som inte ingår i tjänster som betjänar Förenta staterna – till eller från punkter i medlemsstaterna, med undantag av punkter i Republiken Tjeckien, Republiken Frankrike, Förbundsrepubliken Tyskland, Storhertigdömet Luxemburg, Republiken Malta, Republiken Polen, Republiken Portugal, Republiken Slovakien, Island och Konungariket Norge."

7. Följande mening ska läggas till i slutet av artikel 3 i bilaga 2 till luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet:

"För Island och Norge innefattar detta, men är inte begränsat till, artiklarna 53, 54 och 55 i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och Europeiska unionens förordningar om genomförande av artiklarna 101, 104 och 105 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt i deras lydelse enligt avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, samt alla efterföljande ändringar."

8. Artikel 21.4 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, ska gälla för Island och Norge i den mån som Europeiska unionens relevanta lagar och förordningar har införlivats i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, i enlighet med eventuella ändringar som anges där. De rättigheter som föreskrivs i artikel 21.4 a och 21.4 b i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, ska kunna åberopas av Island eller Norge endast om Island respektive Norge, när det gäller införande av bullerbaserade verksamhetsbegränsningar, enligt Europeiska unionens relevanta lagar och förordningar i deras lydelse enligt avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, omfattas av tillsyn som överensstämmer med den som föreskrivs i artikel 21.4 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet.

GEMENSAM FÖRKLARING

Företrädare för Amerikas förenta stater, Europeiska unionen och dess medlemsstater, Island och Konungariket Norge har bekräftat att texten till luftfartsavtalet mellan Amerikas förenta stater, som första part, Europeiska unionen och dess medlemsstater, som andra part, Island, som tredje part, och Konungariket Norge, som fjärde part (nedan kallat *avtalet*) ska bestyrkas i de övriga språkversionerna, antingen innan avtalet undertecknas, genom skriftväxling eller efter det att avtalet har undertecknats, genom beslut i den gemensamma kommittén.

Denna gemensamma förklaring ska utgöra en integrerad del av avtalet.

För Amerikas förenta stater:

För Europeiska unionen och dess
medlemsstater

För Island:

För Konungariket Norge:

BIAVTAL
MELLAN EUROPEISKA UNIONEN OCH DESS MEDLEMSSTATER,
SOM FÖRSTA PART,
ISLAND, SOM ANDRA PART,
OCH KONUNGARIKET NORGE, SOM TREDJE PART
OM TILLÄMPNINGEN AV LUFTFARTSAVTALET
MELLAN
AMERIKAS FÖRENTA STATER, SOM FÖRSTA PART, EUROPEISKA UNIONEN OCH
DESS MEDLEMSSTATER, SOM ANDRA PART,
ISLAND, SOM TREDJE PART,
OCH KONUNGARIKET NORGE, SOM FJÄRDE PART

KONUNGARIKET BELGIEN,

REPUBLIKEN BULGARIEN,

REPUBLIKEN TJECKIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN ESTLAND,

IRLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

REPUBLIKEN ITALIEN,

REPUBLIKEN CYPERN,

REPUBLIKEN LETTLAND,

REPUBLIKEN LITAUEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

REPUBLIKEN UNGERN,

MALTA,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN POLEN,

REPUBLIKEN PORTUGAL,

RUMÄNIEN,

REPUBLIKEN SLOVENIEN,

REPUBLIKEN SLOVAKIEN,

REPUBLIKEN FINLAND,

KONUNGARIKET SVERIGE,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,

som är parter i fördraget om Europeiska unionen och i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och som är medlemsstater i Europeiska unionen (nedan kallade *medlemsstaterna*),

och

EUROPEISKA UNIONEN,

som första part,

ISLAND,

som andra part,

och

KONUNGARIKET NORGE (nedan kallat *Norge*),

som tredje part,

SOM NOTERAR att Europeiska kommissionen på Europeiska unionens och medlemsstaternas vägnar har förhandlat fram ett luftfartsavtal med Amerikas förenta stater, i enlighet med rådets beslut om bemyndigande för kommissionen att inleda förhandlingar,

SOM BEAKTAR att luftfartsavtalet mellan Amerikas förenta stater och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater (nedan kallat *luftfartsavtalet*) paraferades den 2 mars 2007, undertecknades i Bryssel den 25 april 2008 och i Washington, D.C. den 30 april 2007 och tillämpas provisoriskt från den 30 mars 2008,

SOM BEAKTAR att luftfartsavtalet har ändrats genom protokollet om ändring av luftfartsavtalet mellan Amerikas förenta stater och Europeiska unionen och dess medlemsstater (nedan kallat *protokollet*), som paraferades den 2 mars 2010 och undertecknades i Luxemburg den 24 juni 2010,

SOM BEAKTAR att Island och Norge, som genom avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är fullvärdiga medlemmar av den europeiska luftfartsmarknaden, har anslutit sig till luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, genom ett avtal mellan Amerikas förenta stater, som första part, Europeiska unionen och dess medlemsstater, som andra part, Island, som tredje part, och Konungariket Norge, som fjärde part (nedan kallat *avtalet*), ingånget samma dag, vari luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, ingår,

SOM ERKÄNNER att det är nödvändigt att fastställa förfaranden för att i tillämpliga fall besluta om hur åtgärder ska vidtas i enlighet med artikel 21.5 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet,

SOM ERKÄNNER att det också är nödvändigt att fastställa förfaranden för Norges och Islands deltagande i den gemensamma kommitté som inrättas genom artikel 18 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, och i de skiljeförfaranden som föreskrivs i artikel 19 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet; förfarandena bör garantera det nödvändiga samarbetet, informationsflödet och samrådet före den gemensamma kommitténs möten samt genomförandet av vissa av luftfartsavtalets, ändrat genom protokollet, bestämmelser, bland annat om luftfartsskydd, luftfartssäkerhet, beviljande och återkallande av trafikrättigheter och statliga stöd,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

ARTIKEL 1

Underrättelse

Om Europeiska unionen och dess medlemsstater beslutar att säga upp avtalet i enlighet med artikel 3 i avtalet eller att avbryta den provisoriska tillämpningen eller att återkalla sådana uppsägningar, ska kommissionen, innan Amerikas förenta stater underrättas via diplomatiska kanaler, omedelbart underrätta Island och Norge om detta beslut. Island och/eller Norge ska likaledes omedelbart underrätta kommissionen om varje sådant beslut.

ARTIKEL 2

Tillfälligt upphävande av trafikrättigheter

Ett beslut om att inte tillåta den andra partens lufttrafikföretag att öka turtätheten eller gå in på nya marknader inom ramen för luftfartsavtalet och om att underrätta Amerikas förenta stater om detta eller om att upphäva ett sådant beslut, vilket fattas i enlighet med artikel 21.5 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, ska antas av rådet på Europeiska unionens och medlemsstaternas vägnar med enhällighet i enlighet med tillämpliga bestämmelser i fördraget och av Island och Norge. Rådets ordförande ska sedan på Europeiska unionens och medlemsstaternas, Islands och Norges vägnar underrätta Amerikas förenta stater om varje sådant beslut.

ARTIKEL 3

Gemensam kommitté

1. Europeiska unionen, medlemsstaterna, Island och Norge ska i den gemensamma kommitté som inrättas i enlighet med artikel 18 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, företrädas av företrädare för kommissionen, medlemsstaterna, Island och Norge.
2. Europeiska unionens, medlemsstaternas, Islands och Norges ståndpunkt inom gemensamma kommittén ska läggas fram av kommissionen, utom för områden som inom EU uteslutande ligger inom medlemsstaternas behörighetsområde, då ståndpunkten ska läggas fram av rådets ordförandeskap eller av kommissionen, Island och Norge, beroende på omständigheterna.
3. I frågor som omfattas av artikel 14 eller 20 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, och frågor där något beslut med rättslig verkan inte krävs, ska Islands och Norges ståndpunkt inom gemensamma kommittén antas av kommissionen i samförstånd med Island och Norge.
4. Vad avser andra beslut som fattas av den gemensamma kommittén i frågor som omfattas av tillämpningsområdet för förordningar och direktiv som är inkluderade i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska Islands och Norges ståndpunkt antas av Island och Norge på förslag av kommissionen.

5. Vad avser andra beslut som fattas av den gemensamma kommittén i frågor som faller utanför tillämpningsområdet för förordningar och direktiv som är inkluderade i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska Islands och Norges ståndpunkt antas av Island och Norge i samförstånd med kommissionen.

6. Kommissionen ska vidta de åtgärder som krävs för att se till att Island och Norge fullt ut deltar i alla möten med medlemsstaterna som behandlar samordning, samråd och beslut samt ges tillgång till sådan information som krävs för förberedelserna inför mötena i den gemensamma kommittén.

ARTIKEL 4

Skiljeförfarande

1. Kommissionen ska företräda Europeiska unionen, medlemsstaterna, Island och Norge i skiljeförfaranden som genomförs i enlighet med artikel 19 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet.

2. Kommissionen ska i tillämpliga fall vidta åtgärder för att se till att Island och Norge deltar i förberedelserna och samordningen av skiljedomsförfaranden.

3. Om rådet beslutar att upphäva förmåner i enlighet med artikel 19.7 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, ska Island och Norge underrättas om detta beslut. Island och/eller Norge ska likaledes informera kommissionen om varje sådant beslut.

4. Beslut om andra åtgärder som vidtas i enlighet med artikel 19 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, i frågor som inom EU faller inom unionens behörighetsområde ska fattas av kommissionen, biträdd av en särskild kommitté bestående av företrädare för medlemsstaterna utsedda av rådet samt av företrädare för Island och Norge.

ARTIKEL 5

Informationsutbyte

1. Island och Norge ska omedelbart informera kommissionen om varje beslut om att vägra, återkalla, tillfälligt upphäva eller begränsa sådana bemyndiganden för ett amerikanskt lufttrafikföretag som de har antagit i enlighet med artiklarna 4 och 5 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet. Kommissionen ska likaledes omedelbart informera Island och Norge om varje sådant beslut som fattas av medlemsstaterna.

2. Island och Norge ska omedelbart informera kommissionen om varje begäran eller underrättelse som de gör eller tar emot i enlighet med artikel 8 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet. Kommissionen ska likaledes omedelbart informera Island och Norge om varje sådan begäran eller underrättelse som görs eller tas emot av medlemsstaterna.

3. Island och Norge ska omedelbart informera kommissionen om varje begäran eller underrättelse som de gör eller tar emot i enlighet med artikel 9 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet. Kommissionen ska likaledes omedelbart informera Island och Norge om varje sådan begäran eller underrättelse som görs eller tas emot av medlemsstaterna.

ARTIKEL 6

Statliga subventioner och stöd

1. Om Island eller Norge anser att ett statligt organ på Amerikas förenta staters territorium ger eller överväger att ge en subvention eller ett stöd som kommer att få sådana skadliga effekter för konkurrensen som avses i artikel 14.2 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, ska den uppmärksamma kommissionen på detta. Om en medlemsstat uppmärksammar kommissionen på ett likvärdigt förhållande, ska kommissionen likaledes uppmärksamma Island och Norge på detta.

2. Kommissionen, Island och Norge får kontakta ett sådant organ eller begära att den gemensamma kommitté som inrättas i enlighet med artikel 18 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, anordnar ett möte.

3. Om kommissionen, Island eller Norge kontaktas av Amerikas förenta stater i enlighet med artikel 14.3 i luftfartsavtalet, ändrat genom protokollet, ska de omedelbart informera varandra om detta.

ARTIKEL 7

Uppsägning eller avslutande av den provisoriska tillämpningen

1. En part får när som helst, skriftligen via diplomatiska kanaler, underrätta de andra parterna om sitt beslut att säga upp detta biavtal eller avsluta dess provisoriska tillämpning. Detta biavtal ska upphöra att gälla eller att provisoriskt tillämpas vid midnatt GMT sex månader efter dagen för den skriftliga underrättelsen om uppsägningen eller avslutandet av den provisoriska tillämpningen, såvida inte underrättelsen genom överenskommelse mellan parterna återkallas före utgången av denna period.

2. Om avtalet sägs upp eller den provisoriska tillämpningen avslutas, ska biavtalet samtidigt upphöra att gälla eller att provisoriskt tillämpas, utan hinder av vad som sägs i andra bestämmelser i denna artikel.

ARTIKEL 8

Provisorisk tillämpning

I avvaktan på ikraftträdande enligt artikel 9 ska parterna enas om att, i den utsträckning det är möjligt enligt tillämplig nationell lagstiftning, provisoriskt tillämpa detta biavtal från och med dagen för undertecknandet av detta biavtal eller från och med det datum som avses i artikel 5 i avtalet, beroende på vilket som inträffar senast.

ARTIKEL 9

Ikraftträdande

Detta biavtal ska träda i kraft antingen a) en månad efter dagen för den sista notutväxlingen mellan parterna där det bekräftas att alla förfaranden som krävs för biavtalets ikraftträdande har slutförts eller b) från dagen för ikraftträdandet av avtalet, beroende på vilket som inträffar senast.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta biavtal.

Utfärdat i den2011 i tre exemplar på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, isländska, italienska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, norska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, tjeckiska, tyska och ungerska språken, vilka alla texter är lika giltiga.

FÖR KONUNGARIKET BELGIEN

FÖR REPUBLIKEN BULGARIEN

FÖR REPUBLIKEN TJECKIEN

FÖR KONUNGARIKET DANMARK

FÖR FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND

FÖR REPUBLIKEN ESTLAND

FÖR IRLAND

FÖR REPUBLIKEN GREKLAND

FÖR KONUNGARIKET SPANIEN

FÖR REPUBLIKEN FRANKRIKE

FÖR REPUBLIKEN ITALIEN

FÖR REPUBLIKEN CYPERN

FÖR REPUBLIKEN LETTLAND

FÖR REPUBLIKEN LITAUEN

FÖR STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG

FÖR REPUBLIKEN UNGERN

FÖR MALTA

FÖR KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA

FÖR REPUBLIKEN ÖSTERRIKE

FÖR REPUBLIKEN POLEN

FÖR REPUBLIKEN PORTUGAL

FÖR RUMÄNIEN

FÖR REPUBLIKEN SLOVENIEN

FÖR REPUBLIKEN SLOVAKIEN

FÖR REPUBLIKEN FINLAND

FÖR KONUNGARIKET SVERIGE

FÖR FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRIANNIEN OCH NORDIRLAND

FÖR EUROPEISKA UNIONEN

FÖR ISLAND

FÖR KONUNGARIKET NORGE